

Nr 1154

Av fru **Fränkel m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 17, med förslag till stadga om enskilda vårdhem m. m.*

(Lika lydande med motion nr 997 i Första kammaren)

Även om utbyggnaden av långtidssjukvård och åldrvård under senare år prioriterats, är dessa behov långt ifrån täckta. Därom vittnar bl. a. det stora antal enskilda vårdinstitutioner, som i dag finns. Den inventering socialstyrelsen 1968 gjorde av de privata vårdinrättningar, som inte är godkända enligt sjukhemsstadgan, visar, att vid dessa fanns mer än 4 000 vårdplatser. Av allt att döma var denna inventering ändå ofullständig. Dessutom tillkommer de ca 250 enskilda sjukhem med tillsammans omkring 5 000 vårdplatser, som godkänts enligt sjukhemsstadgan.

Socialstyrelsens inventering visar även att vårdförhållandena vid de privata vårdhemmen varierar i vad gäller vårdens kvalitet. På sina håll saknades t. ex. regelbunden läkartillsyn. Föreståndarnas utbildning var ibland otillräcklig.

Antalet enskilda vårdhem har på senare år ökat. Då trycket på långtidssjukvården kvarstår, kommer av allt att döma denna utveckling att fortsätta. Dessa enskilda vårdhem har alltså fungerat som komplement till samhällets egna vårdinrättningar. Flertalet av dem driver en mycket värdefull och seriös verksamhet. En förbättrad samhällelig kontroll är enligt vår mening dock motiverad för att garantera en viss vårdstandard vid samtliga inrättningar. Vi kan därför tillstyrka det förslag till stadga om enskilda vårdhem, som framläggs i propositionen.

Även om övergångsbestämmelser föreslås gälla för redan inrättade vårdhem, är det angeläget att införandet av den föreslagna stadgan inte bromsar den *totala* tillväxten av här åsyftade vårdplatser. En jämn och hög standard måste garanteras. I den mån man kan konstatera, att den nya stadgan leder till en nedgång av antalet vårdplatser vid enskilda vårdhem eller blir en betydande broms för inrättandet av nya godtagbara vårdhem, förutsätter detta en snabbare utbyggnad av samhällets egna institutioner på det berörda området. Detta är synnerligen viktigt, då det särskilda lånestödet för långtidssjukvårdens utbyggnad nu upphört. Ett betydande utrymme för enskilt initiativ måste bevaras med tanke på det växande antalet åldringar och ökande behoven av annan vård, t. ex. vård av narkotikaskadade. För detta talar inte bara de ökande påfrestningarna på kommunernas ekonomi, utan även att små enskilda vårdhem inte

sällan visat sig kunna ta intressanta initiativ till nya behandlingsformer och genomföra dem med personligt engagemang. Denna källa till förnyelse och experiment bör därför som hittills uppmuntras och underlättas.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen uttalar att, i det fall införandet av stadga om enskilda vårdhem leder till betydande begränsningar av antalet vårdplatser inom av stadgan berörda vårdområden, särskilt stöd måtte utgå till huvudmännen för att möjliggöra kompensation för antalet bortfallna vårdplatser.

Stockholm den 17 februari 1970

Ingegärd Frænkel (fp)   Daniel Wiklund (fp)   Kerstin Anér (fp)
i Stockholm
